

BB.030.1.2026.BM

Opole, dnia 08 października 2026 roku

Pan Grzegorz Peczkis

Radny Województwa Opolskiego

Odpowiedź na interpelację dotyczącą obrony cywilnej w 2025 roku

Szanowny Panie Radny,

w odpowiedzi na interpelację z 30 września 2026 r. dotyczącą obrony cywilnej mieszkańców Opolszczyzny w 2025 r. należy przede wszystkim sprostować przyjęte w niej założenie kompetencyjne. Marszałek Województwa Opolskiego nie jest organem kierującym całym systemem ochrony ludności na obszarze województwa. Przypisywanie mu odpowiedzialności za zadania innych organów prowadzi do błędnej oceny działalności Samorządu Województwa.

Zgodnie z art. 9 ust. 1, 3 i 4 ustawy z 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej (Dz.U. z 2024 r. poz. 1907, z późn. zm.) terytorialnym organem ochrony ludności na poziomie województwa jest wojewoda. Marszałek realizuje zadania w zakresie swojej właściwości, określone w art. 12 ustawy. Kierowanie i koordynowanie realizacji zadań na obszarze województwa powierzono wojewodzie w art. 13 ust. 1 pkt 2.

Rozróżnienie to potwierdzają art. 14 ust. 1 i art. 15 ustawy z 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym: organem właściwym na terenie województwa jest wojewoda, a zarząd województwa uczestniczy w realizacji zadań wynikających z jego kompetencji. Urząd Marszałkowski nie zastępuje urzędu wojewódzkiego ani gmin i powiatów w wykonywaniu ich obowiązków.

1. Budowa schronów i dostępność miejsc schronienia.

Art. 86-89 ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej powierzają wyznaczanie i uznawanie budowli ochronnych wójtom, burmistrzom, prezydentom miast, starostom i wojewodom. Centralną Ewidencję Obiektów Zbiorowej Ochrony prowadzi, zgodnie z art. 108 ust. 1, Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej. Pytanie o liczbę miejsc schronienia dla całej populacji województwa oraz o rozmieszczenie i status wszystkich obiektów dotyczy zatem systemu wykraczającego poza właściwość Marszałka. Właściwym adresatem pytania o zbiorczy stan przygotowania województwa jest Wojewoda Opolski, przy uwzględnieniu danych właściwych organów lokalnych i Państwowej Straży Pożarnej.

Nie oznacza to wyłączenia możliwości realizowania przez samorząd województwa inwestycji w jego własnej infrastrukturze. Należy jednak odróżnić takie przedsięwzięcia od odpowiedzialności za zapewnienie schronienia wszystkim mieszkańcom regionu. Ocena działalności Zarządu powinna dotyczyć zadań, które rzeczywiście należą do jego właściwości. W chwili obecnej planowane są takie

działania, mające na celu przystosowanie istniejących miejsc znajdujących się w jednostkach Samorządu Województwa, do statusu Miejsc Doraźnego Schronienia.

2. Ochrona przed skutkami ataków dronów i miejsca zbiórki.

Użyte w interpelacji pojęcie „ochrony przeciwdronowej” wymaga doprecyzowania. Ochrona osób przed skutkami wybuchu, wykrywanie bezzałogowców i ich zwalczanie to różne zadania. Samo wskazanie pomieszczenia lub punktu na mapie nie tworzy systemu przeciwdziałania bezzałogowym środkom napadu powietrznego.

Miejsce zbiórki do ewakuacji również nie jest tożsame z miejscem schronienia podczas nalotu. Kierowanie ludzi do zbiórki na otwartej przestrzeni podczas bezpośredniego zagrożenia atakiem może zwiększać ich narażenie. Podobnie nie można utożsamiać schronu z każdym miejscem doraźnego schronienia: mają one różne funkcje i parametry ochronne.

Interpelacja łączy więc zagadnienia, które wymagają odrębnych procedur. Nie daje to podstaw do przypisywania Marszałkowi Województwa Opolskiego odpowiedzialności za kierowanie obroną powietrzną ani za całościową organizację schronienia i ewakuacji mieszkańców województwa.

3. Strzelnice i dokumenty potwierdzające szkolenie.

Nie ma podstaw do traktowania budowy nowych strzelnic i powszechnego szkolenia strzeleckiego mieszkańców jako automatycznego, ustawowego obowiązku Marszałka w ramach ochrony ludności. Możliwość wspierania określonych przedsięwzięć nie jest równoznaczna z obowiązkiem ich realizacji. Nie należy też utożsamiać przygotowania ludności cywilnej do przetrwania zagrożeń z przygotowaniem do prowadzenia działań zbrojnych.

Ustawa z 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. z 2024 r. poz. 485, z późn. zm.), nie ustanawia powszechnego uprawnienia pod nazwą „zaświadczenie o obsłudze broni palnej”. Organizator kursu może jednak wydać dokument potwierdzający udział lub ukończenie szkolenia. Nie zastępuje on pozwolenia na broń ani dopuszczenia do jej posiadania.

Art. 9 ust. 1 tej ustawy określa właściwość organów wydających pozwolenia, a art. 16 reguluje egzamin i zwolnienia z niego. Art. 11 pkt 2 przewiduje możliwość używania broni bez pozwolenia w celach sportowych, szkoleniowych lub rekreacyjnych na uprawnionej strzelnicy. Zgodnie z art. 47 ust. 1 regulamin strzelnicy zatwierdza właściwy wójt, burmistrz lub prezydent miasta. Nie jest to kompetencja Marszałka. Samorząd Województwa Opolskiego w 2025 r., nie realizował zadań związanych z budową strzelnic i organizacją „kursów obsługi broni palnej”.

4. Edukacja i pierwsza pomoc.

Zgodnie z § 10 ust. 1 pkt 4 oraz ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z 31 października 2022 r. w sprawie szkolenia obronnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2348) Marszałek Województwa jest organizatorem ćwiczeń doskonalących, gier decyzyjnych i treningów, które przeprowadza się nie rzadziej niż raz na trzy lata. Są to przedsięwzięcia służące przygotowaniu do wykonywania zadań obronnych. Przepis nie ustanawia trzyletniego cyklu powszechnych szkoleń mieszkańców z pierwszej pomocy ani z medycyny pola walki. Sam brak ćwiczeń obronnych w jednym roku nie przesądza o niewykonaniu obowiązku; ocena wymaga uwzględnienia całego właściwego cyklu. Zadania edukacyjne marszałka w ochronie ludności wynikają natomiast z art. 12 ust. 1 pkt 5 ustawy o ochronie

ludności i obronie cywilnej. Rozporządzenie o szkoleniu obronnym nie znosi tych zadań i nie może być podstawą do ich pominięcia. Ocena działań samorządu wymaga zatem rozdzielenia edukacji mieszkańców, ćwiczeń obronnych administracji oraz specjalistycznego przygotowania ratowniczego. Łączenie ich w jedną kategorię prowadzi do nieprawidłowych wniosków co do obowiązków marszałka i sposobu ich wykonywania.

Podsumowując, deklarowane przez Zarząd zaangażowanie w bezpieczeństwo mieszkańców nie rozszerza jego ustawowych kompetencji. Odpowiedzialność organów publicznych należy oceniać na podstawie prawa i faktycznie wykonanych zadań. Przenoszenie na samorząd województwa odpowiedzialności za cały system ochrony ludności zacierza podział obowiązków i nie służy rzetelnej ocenie przygotowania regionu na zagrożenia. Od stycznia 2026 r. Samorząd Województwa Opolskiego prowadzi intensywne działania na rzecz zwiększania świadomości zagrożeń i rozwijania kompetencji w zakresie bezpieczeństwa, w tym udzielania pierwszej pomocy, poprzez cykl szkoleń, realizację projektów oraz zakupy sprzętu finansowane ze środków Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej.

Z poważaniem

Marszałek Województwa Opolskiego

Szymon Ogłaza

/Dokument opatrzony kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Sprawę prowadzi: Bartosz Maziarz

Tel. 77 5416391

MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO
ul. Ostrówek 5, 45-088 Opole, tel.: +48 77 5416 510, email: marszalek@opolskie.pl

www.opolskie.pl